

16	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Schoonbroek
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	Juridisch
Vraag:	Kunnen wij net zoals anderen naar de Raad van State stappen en "nee" zeggen? Wij hadden geen reden en nu wij er één krijgen kan dit niet.

Antwoord van Lenora:

Een procedure opstarten bij de Raad van State is alleen zinvol wanneer men eerder bezwaren heeft ingediend in een openbaar onderzoek met betrekking tot bepaalde realisaties, onderzoeken en/of beslissingen. In het lopende Oosterweeldossier heeft Lenora geen bezwaren ingediend.

In het kader van het Haventracé (dat geen deel uitmaakt van het Oosterweeldossier) kiest Lenora in de eerste plaats voor een samenwerkingsmodel en niet voor een conflictmodel, om de leefbaarheid van de Noordrand te vrijwaren. Lenora gaat in dialoog met alle betrokken partijen in de dossiers die de leefbaarheid in de Noordrand bedreigen. Lenora krijgt de mogelijkheid om de gesprekken over de leefbaarheid aan te gaan in een nieuwe overlegstructuur die een positief gevolg is van het afsluiten van het Toekomstverbond. Meer bepaald zit Lenora ook in de werkbank die zich over het Haventracé zal buigen.

Niettegenstaande het samenwerkingsmodel zal Lenora ook gebruik maken van het indienen van eventuele bezwaarschriften in het kader van de openbare onderzoeken die zullen plaatsvinden.

Daarnaast zal Lenora zich informeren over eventueel te volgen juridische stappen in het geval er alsnog geen rekening wordt gehouden met de leefbaarheid van de Noordrand en de gezondheid van de bewoners in de Noordrand, na de openbare onderzoeken. Op dit moment is er binnen Lenora geen juridische expertise aan boord en zal er extern advies moeten worden gevraagd.

17	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Leugenberg
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	Inspraak door Lenora
Vraag:	Wat gaat Lenora zeggen als het erop aankomt?

Antwoord van Lenora:

De standpunten van Lenora zijn duidelijk (zie www.lenora.be) en zijn inmiddels bekend bij de beleidsmakers die straks beslissingen zullen nemen met betrekking tot de A12 en de A102.

Lenora gebruikt de inspraakmogelijkheden die er zijn om haar standpunten duidelijk naar voor te brengen. Daarnaast is Lenora als burgerinitiatief inmiddels erkend als een gesprekspartner in het overleg dat zal plaatsvinden over het dossier Haventracé (Werkbank Haventracé). Als gesprekspartner naast de verschillende overheden, het havenbedrijf, industrie, natuurverenigingen en andere betrokken actoren, zal Lenora steeds de kaart kiezen voor de leefbaarheid van de Noordrand.

Voor Lenora komt de gezondheid van de bewoners in de Noordrand en de leefbaarheid – ongeacht hoe die wordt ervaren – op de eerste plaats. Elke beslissing moet getoetst worden aan het behoud van de leefbaarheid met als belangrijke voorwaarde: geen verslechtering (wel verbetering indien mogelijk) inzake geluidsoverlast, gevaarlijke verkeerssituaties, stof- en ander levensbedreigende impact (op korte of op lange termijn).

18	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Leugenberg
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	Inspraak door Lenora, relatie met 'de politiek'
Vraag:	Geen politieke partij <-> politiek veegt nu al zijn voeten aan de minderheden, vanuit welke ideologie gaan ze dit nu wel doen?

Antwoord van Lenora:

Lenora is geen 'minderheid'. Lenora is een burgerinitiatief van individuele burgers uit de Noordrand die eenzelfde bezorgdheid delen en die niet bij de pakken wil blijven zitten.

In de Noordrand leven meer dan 50.000 mensen wiens gezondheid bedreigd wordt wanneer niemand een initiatief neemt om de huidige ontwikkelingen aan de kaak te stelen. Lenora heeft niet de pretentie om die 50.000 inwoners te vertegenwoordigen maar Lenora is er wel van overtuigd dat het merendeel van de inwoners van de Noordrand onze bezorgdheid delen wanneer ze er weet van hebben.

Lenora is als burgerinitiatief inmiddels erkend als een gesprekspartner in het overleg dat zal plaatsvinden over het dossier Haventracé (Werkbank Haventracé). Het feit dat er een overlegstructuur is gemaakt die ons de mogelijkheid geeft om onze standpunten te verdedigen is een grote wijziging in de manier waarop 'de politiek' omgaat met inspraak.

24

Vraag uit: Ekeren, wijk Mariaburg

Vraag aan: Kabinet minister Weyts + Lenora

Thema's: A12

Vraag: Als de A12 zo druk wordt, wat dan met de connectie t.h.v. het knooppunt Markiezaat? Slechts 1 rijbaan Vlissingen en 1 rijbaan Bergen op Zoom?

Antwoord van Lenora:

De wijzigingen aan de A12, waarvan sprake is in het Toekomstverbond, dienen in de eerste plaats om het verkeer dat thans via de Ring in Antwerpen gaat rond te leiden en niet om een alternatief traject te maken naar Nederland.

Het is denkbaar dat een toename van verkeer over de A12 een gevolg zal hebben voor de drukte aan het knooppunt Markiezaat (aansluiting A4 met A58) in Nederland. Lenora kan geen inschatting maken van welke gevolgen dit dan zijn.

Aangezien het hier over een belangrijke weg gaat die grensoverschrijdend is, zal Nederland betrokken worden in het overleg.

Antwoord van het kabinet van minister Weyts:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het kabinet.

50	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Centrum
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	Politiek
Vraag:	Als 'niet-politiek' burgerinitiatief, waarom verwijst u naar politieke partijen en naar de verkiezingen 2018? Hoe rijmt u dit?

Antwoord van Lenora:

Lenora is een 'niet partijpolitiek' burgerinitiatief waarmee we aangeven dat Lenora partijpolitiek onafhankelijk is. Dit wil niet betekenen dat Lenora blind is voor wat er zich op bestuurlijk vlak afspeelt.

Ongeacht het bestuursniveau (federaal, gewestelijk of gemeentelijk) zal Lenora duiden welke politieke partijen welke rol spelen en/of hadden kunnen spelen bij beslissingen over de leefbaarheid van de Noordrand.

Op de informatieavond van 8 november 2017 vergeleken we de politieke partijen die het 'Toekomstverbond' hebben ondertekend met de politieke partijen die momenteel de Noordrand besturen (gemeente- en districtsbesturen). Wat ons is opgevallen - en wat we wilden delen met de bewoners van de Noordrand - is dat het hier over dezelfde politieke partijen gaat maar dat er bij het ondertekenen van het 'Toekomstverbond' geen rekening werd gehouden met de leefbaarheid van de Noordrand.

WIE OF WAT IS LENORA ?

Burgers uit de Noordrand van Antwerpen, die ...

- wakker geschud zijn door het 'Toekomstverbond' in Antwerpen.
- bevreesd zijn voor de leefbaarheid van de noordrand tijdens en na de uitvoering van dit toekomstverbond.
- willen deelnemen aan het debat rond de Antwerpse verkeersmobiliteit en rond de gevolgen ervan voor de noordrand.

Vrijwilligers

- naast werken en studeren
- niet betaald
- niet partijpolitiek gebonden

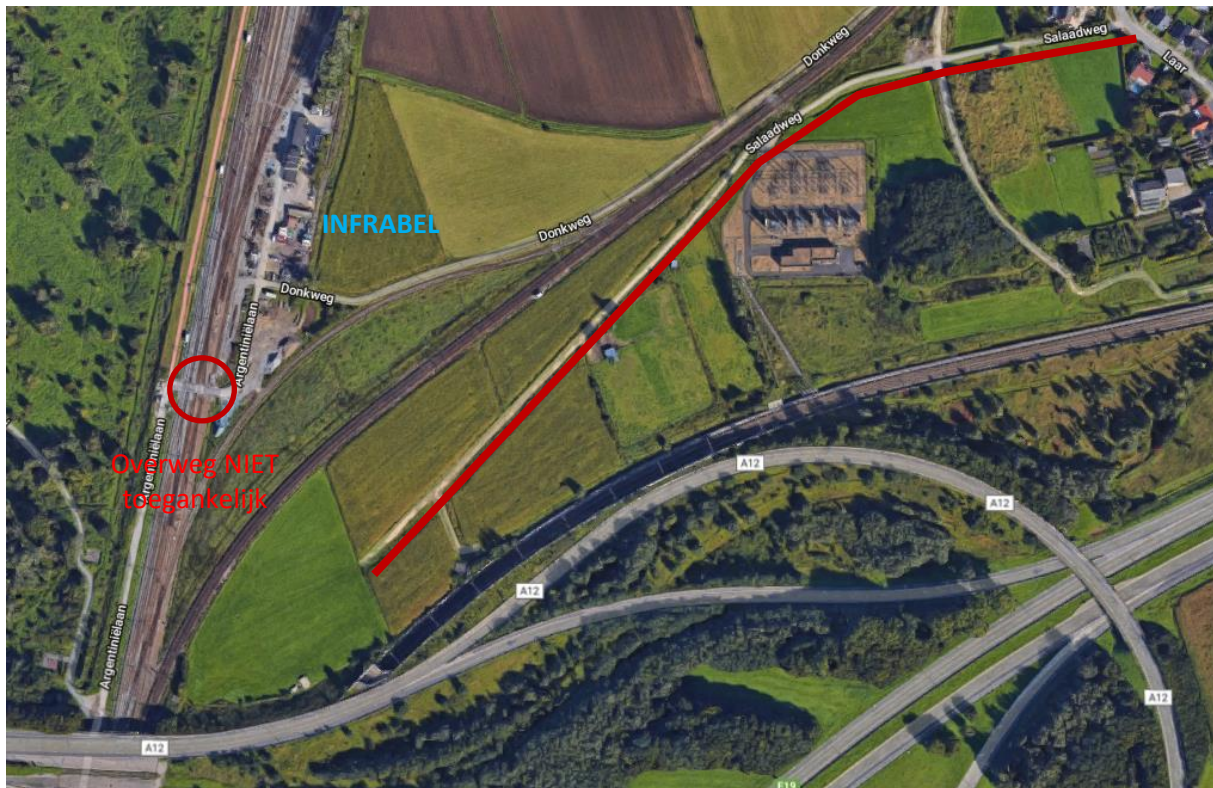
DE BELEIDSMAKERS

... in het toekomstverbond   ... in de Noordrand

The slide displays a map of the Noordrand region with various political party logos (NVA, CD&V, Groen!, etc.) placed over it, indicating their involvement in the 'Toekomstverbond' and their presence in the region.

Lenora is benieuwd naar de standpunten en de programma's waarmee de politieke partijen naar de verkiezingen in 2018 maar ook in 2019 gaan. Omdat er de komende jaren moet beslist worden over de leefbaarheid in de Noordrand en over de gezondheid van de bewoners van de Noordrand, verwachten we duidelijke en realiseerbare standpunten in het voordeel van de Noordrand. Lenora zal kritisch zijn en niet nalaten om de standpunten op hun haalbaarheid te toetsen.

53	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Donk
Vraag aan:	District Ekeren + Lenora
Thema's:	Fietspaden
Vraag:	Wanneer gaat de Salaadweg open voor fietsers richting Ekeren en Luchtbal?

Antwoord van Lenora:

De Salaadweg (zie foto) is momenteel een doodlopende straat die vanuit Laar (Ekeren Donk) in ZW richting loopt. Lenora is er niet van op de hoogte dat de Salaadweg zal worden doorgetrokken in de richting van Antwerpen Luchtbal.

Om tot op Luchtbal te geraken moet de spoorweg worden gekruist en die mogelijkheid is er nu niet. Wel is er een oversteek van het spoor mogelijk via de Donkweg ter hoogte van Infrabel maar deze overweg is vanwege het drukke spoorwegverkeer enkel toegankelijk voor Infrabel.

Antwoord van District Ekeren:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het District Ekeren.

56	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Leugenberg
Vraag aan:	Kabinet minister Weyts + Lenora
Thema's:	A12 + Op- & afrittencomplex Leugenberg
Vraag:	Wat met het op/afrittencomplex Leugenberg, blijft deze bestaan of verdwijnt deze?

Antwoord van Lenora:

Wat de gevolgen vanuit het Toekomstverbond zijn voor het op- en afrittencomplex t.h.v. Leugenberg zal nog moeten blijken.

Voor de veranderingen die zonder het Toekomstverbond kunnen worden aangebracht aan het op- en afrittencomplex t.h.v. Leugenberg, kunnen we ons baseren op het 'Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) afbakening zeehavengebied Antwerpen' van april 2013. Een overzicht van de geplande acties is te vinden op <http://www.mow.vlaanderen.be/sph/antwerpen/index.php>

Eén van de doelstellingen van dit GRUP is de aanpassing van de infrastructuur voor meer transport naar het binnenland:

... Op de Rechterscheldeoever zal de Nx de A12 verbinden met Rijksweg 11. Om de wegen van en naar het havengebied vlot te laten aansluiten op de bestaande wegen, wordt nog bekeken of een nieuw aansluitingscomplex aan de A12 de beste oplossing is, of eerder de reorganisatie van het bestaande afrittencomplex aan de A12. Dat hangt samen met de aanleg van het Logistiek Park Schijns.

Van de acties die volgen uit de doelstellingen van het GRUP, zijn er 3 acties die verwijzen naar het op- en afrittencomplex t.h.v. Leugenberg:

Actie 17: Nieuw aansluitingscomplex A12

Het gaat om de bouw van een nieuw aansluitingscomplex met op- en afrit ter hoogte van het Logistiek Park Schijns. Daarop kan ook de toekomstige Nx, de nieuwe verbindingsweg met de N11, worden aangekoppeld.

De zoekzone voor de bouw van het aansluitingscomplex werd al gedefinieerd in het plan-MER van de Nx. ... Daarom bekijken we ook welke invloed de nieuwe verkeerswisselaar zou hebben op nabijgelegen ontsluitingscomplexen (Leugenberg en Stabroek) en gemeentewegen.

... Kortom: de landschapsstudie voor LPS moet bepalen wat de beste oplossing is voor vlot verkeer op de A12 en de bereikbaarheid van het logistiek park. Dat kan ofwel door de bouw van een nieuwe aansluiting op de A12 ofwel door de reorganisatie van de bestaande op- en afritten aan de Leugenbergwijk aan de oostkant van het logistiek park.

Actie 18: Reorganisatie op- en afrittencomplex A12

Het GRUP bevat de mogelijkheid om het op- en afrittencomplex aan de wijk Leugenberg af te stemmen op de A12. Zo kan het verkeer daar vlotter doorstromen.

Door het op- en afrittencomplex van de A12 ter hoogte van de Leugenberg opnieuw in te richten, laten we het verkeer vlotter doorstromen van en naar Hoevenen, Ekeren of Kapellen, en dringen we de filevorming er terug.

Het gaat over het op- en afrittencomplex tussen Hoevenen en Ekeren. De op- en afrit ter hoogte van het vliegveld van Hoevenen zal verdwijnen en vervangen worden door het nieuwe ontsluitingscomplex op de A12.

De reorganisatie van het aansluitingscomplex aan de Leugenberg hangt samen met de landschapsstudie voor de bouw van het Logistiek Park Schijns (LPS). Die studie moet de beste oplossing zoeken voor vlot verkeer op de A12 en een betere bereikbaarheid van het logistiek park. Ofwel kan er een nieuwe aansluiting op de A12 worden aangelegd, ofwel kunnen de op- en afritten aan de Leugenbergwijk worden heringericht, ten oosten van het Logistiek Park Schijns.

Actie 19: Verbinding (Nx) van de A12 met de N11

Tussen de A12 en de N11 komt de Nx als verbindingsweg. ...

... De aansluiting op de A12, ergens tussen de Dijkstraat en de Smalle Weg in Hoevenen, zal AWV verder afstemmen met het Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen. Het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen laat in dezelfde buurt namelijk de bouw van een nieuw aansluitingscomplex op de A12 en de reorganisatie van het op- en afrittencomplex op de A12 aan de Leugenberg onderzoeken. Zo wil het GHA het toekomstige Logistiek Park Schijns beter bereikbaar te maken.

Opmerking van Lenora:

In het Toekomstverbond voor Antwerpen komt de aanleg van een Radicaal Haventracé in beeld. Het Haventracé dat beschreven is als een verkeersas voor doorgaand (haven)verkeer loopt van E43 via de Liefkenshoektunnel en de Frans Tijsmanstunnel over de A12 en een nieuw aan te leggen A102 naar een aansluiting met de E313 (ergens tussen de opritten van Wijnegem en Ranst).

Het GRUP 'afbakening zeehavengebied Antwerpen' dateert van 2013. Het Toekomstverbond kwam in 2017 tot stand. Het Haventracé uit het Toekomstverbond overlapt of doorkruist een aantal acties die in het GRUP worden beschreven. Vooral dan de acties die voorzien zijn in de Noordrand.

In de Werkbank Haventracé (zie **XXXX**) moeten alle actie uit het GRUP en uit het Toekomstverbond samen worden gebracht. Lenora zit als burgerinitiatief mee in de werkbank en zal waken over de totale impact die het samengaan van de acties tot gevolg kunnen hebben.

Antwoord van het kabinet van minister Weyts:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het kabinet.

57	
Vraag uit:	Ekeren, wijk Leugenberg
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	A12 + Op- & afrittencomplex Leugenberg
Vraag:	Bestaan er concrete plannen over de aanleg van het haventracé met op -en afrittencomplexen aan de Leugenberg (weg NX, afschaffen oprit/afrit Leugenberg)?

Antwoord van Lenora:

Zie het antwoord op vraag 56.

59	
Vraag uit:	Antwerpen, wijk Schoonbroek
Vraag aan:	District Ekeren + Lenora
Thema's:	Inspraak, Beleid
Vraag:	Is er een samenwerking om de leefbaarheid te vrijwaren?

Antwoord van Lenora:

In het antwoord op deze vraag lichten we toe op welke manier Lenora gaat samenwerken met overheden en andere actoren tijdens de uitwerking van een aantal grote projecten die het gevolg zijn van afspraken die gemaakt werden in het Toekomstverbond. Voor Lenora het vrijwaren van de leefbaarheid in de Noordrand de rode draad die we in alle overleg, onderzoeken, studies en beslissingen willen zien.

Een nieuwe manier van samenwerking maakt inspraak mogelijk.

Lenora ontstond doordat een aantal burgers uit de Noordrand verontrust werden door een aantal punten in het Toekomstverbond (voluit: Toekomstverbond voor bereikbaarheid en leefbaarheid) dat in Antwerpen werd afgesloten tussen de overheden en 3 burgerbewegingen (Ademloos, Straten Generaal en Ringland. Een markant onderdeel van de afspraken die gemaakt werden, is het versterken van het Haventracé. Dit betekent meer verkeer door de Noordrand en vormt hoe dan ook een bedreiging voor de leefbaarheid in de Noordrand en voor de gezondheid van de burgers in de Noordrand wanneer er geen maatregelen worden getroffen die dat gaan voorkomen.

Het Toekomstverbond realiseerde ook iets positiefs. Om tot het Toekomstverbond te komen werd er een samenwerking opgezet tussen burgerbewegingen, overheden, experts en andere actoren.

Voor de uitwerking en realisatie van de afspraken die gemaakt werden, wordt er in de eerste plaats uitgegaan van deze nieuwe manier van samenwerken die zijn basis vindt in het Toekomstverbond. Hiervoor werd een samenwerkingsstructuur opgesteld en goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

In de samenwerkingsstructuur zijn er 3 overlegfora**1. Werkgemeenschap: overleg tussen belanghebbenden**

Het overleg met de burgerbewegingen en andere maatschappelijke betrokkenen neemt de vorm aan van een Werkgemeenschap. De Werkgemeenschap levert beleidsvoorbereidend werk, is een denktank en een klankbord. **Het forum voor de participatie van alle belanghebbenden.**

2. Werkplatform: overleg tussen uitvoerders

De gekozen projecten moeten ook uitgevoerd worden. Daarvoor komt er een Werkplatform. Dat brengt het Vlaamse departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, de NMBS, De Vlaamse Waterweg en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel samen voor de vervoersregio Antwerpen.

3. Regioraad: overleg tussen overheden

Midden 2017 richtten de Vlaamse regering en de betrokken stads-, gemeente- en provinciebesturen een Antwerpse Regioraad voor mobiliteit op. Deze politieke raad adviseert de Vlaamse regering over het Routeplan 2030. Alle intenties en investeringsplannen die voortvloeien uit het Toekomstverbond zullen samengebracht worden in het Routeplan 2030. Het Vlaams Parlement zal dit plan opvolgen.

De Werkgemeenschap

Het belangrijkste overlegforum, waarbij ook Lenora is betrokken, is de Werkgemeenschap. Het Werkplatform en de Regioraad belichten we hier niet verder.

Het Toekomstverbond omschrijft een Werkgemeenschap met volgende taken: beleidsvoorbereidend werk, klankbord bij uitvoering, draagvlakmeter voor voorstellen, denktank. De grote missie van de Werkgemeenschap bestaat erin een structuur en synthese te brengen in de debatten en meningsverschillen over mobiliteit en **leefbaarheid**, om vanuit een algemene beleidsvisie concrete projecten en interventies op te zetten, of nieuwe denkplaatjes te ontsluiten.

De werking van de Werkgemeenschap is in essentie trans-disciplinair en constructief. In die zin is de Werkgemeenschap het hart van de projectwerking, het scharnier tussen diverse geledingen.

De optimale oplossing ontstaat in een iteratief proces waar ieder vanuit zijn expertise bijdragen levert en het product (het ontwerp, het project) steeds verder aanpast, verfijnt, bijstuurt tot er een optimale balans gevonden is. Deze werkwijze is getest gedurende het intendantschap van Alexander D'Hooghe in 'superworkshops'. Ambtenaren, burgers en experts werkten er samen, gaven elkaar huiswerk, bouwden samen kennis op en maakten een denkproces door, waarbij om beurten gerekend, getekend, en verder gewerkt werd. Binnen de Werkgemeenschap willen we het begrip 'superworkshop' herdoopt tot **'werkbank'**.

De belangrijkste voordelen van de Werkgemeenschap zijn als volgt samen te vatten:

- De werkgemeenschap biedt een forum waar we de bij alle actoren aanwezige kennis en vernieuwende ideeën kunnen inschakelen in een oplossingsgericht proces.
- In de Werkgemeenschap kunnen we de sociale terreinkennis ontginnen en deze bruikbaar maken in het ontwerpproces.
- De Werkgemeenschap kan fungeren als een beleidsvoorbereidende entiteit die snel, agiel en geïntegreerd beleidsvoorbereidend studiewerk aankan. Daarbij opereert deze studiedienst op de grens tussen ruimte en gezondheid en mobiliteit. De Werkgemeenschap dient naar best vermogen een voorkeursscenario of een waaier van verdedigbare scenario's te formuleren voor de Regioraad en/of haar bevoegde minister.
- Bij de afweging van beleidsopties kan binnen de Werkgemeenschap een meting van (potentieel) draagvlak vanaf het begin mee in ogenschouw genomen worden.

De Werkgemeenschap wordt begeleid door een intendant, die aangesteld en ondersteund wordt door de Vlaamse overheid. Het gaat hier om een op termijn nieuw aan te stellen intendant die instaat voor het goed functioneren van de Werkgemeenschap. Deze heeft een eigen productief vermogen met onderzoekers, analisten en ontwerpers. Dit team wordt ten dele meegebracht door de intendant, maar dient ook aangevuld te worden vanuit de burgerbewegingen en vanuit de overheidsadministraties op Vlaams en lokaal (provincie en gemeenten) niveau.

Zo ontstaat een team van experts uit het team van de intendant, door burgerbewegingen aangebrachte experts, en experts van overheden. Indien nodig kan gericht externe expertise worden ingehuurd. Daartoe zal de Vlaamse overheid ook een studiebudget voorzien, waarmee specifieke analyses kunnen besteld worden, die de intendant definieert met de door hem/haar begeleide Werkgemeenschap, en door hem begeleid worden.

Om de activiteiten binnen de Werkgemeenschap enigszins te structureren worden Werkbanken gecreëerd. Elke werkbank heeft een eigen doelstelling, een agenda. Bijvoorbeeld een afweging van de mogelijke oplossingen voor de A102 bekijken. De Werkbank heeft ook een duidelijke tijdsperiode om deze doelstelling te halen. Na het halen van de doelstelling, wordt de werkbank in principe opgeheven. De Werkgemeenschap wordt op deze wijze de bundeling van een variërende reeks van werkbanken.

In een eerste fase van de uitvoering van het Toekomstverbond zien we alvast Werkbanken rond volgende thema's: Overkapping R1; **Haventracé**; Routeplan 2030 en Lopende projecten (bouwaanvragen, minder hinder, ...).

Het hierboven beschreven werkmodel beoogt een hogere vorm van participatie dan klassieke communicatie en inspraak. Het gaat om co-creatie (samen bedenken) en co-productie (samen maken) die uitmonden in een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het resultaat.

Tegelijk heeft het heeft geen zin om een nieuw, onafhankelijk werkmiddel te creëren dat los staat van door de wetgever voorgeschreven, of andere, bestaande en goed functionerende inspraakprocessen.

Elke werkbank dient dus, bij haar oprichting, eerst de bestaande inspraakprocessen rond een vraagstelling in kaart te brengen, en haar eigen werking er vervolgens maximaal mee te integreren en er eventueel ontbrekende componenten aan toe te voegen.

De Regioraad wordt een opdrachtgever van de Werkgemeenschap. Concreet is de relatie met de Werkgemeenschap als volgt: De Regioraad is het democratisch bestuur en beslist dus over de toewijzing van de belastingmiddelen, maar bepaalt niet de details. De Werkgemeenschap bepaalt verschillende uitgewerkte opties, maar beslist niet welke gekozen wordt.

Om deze Werkgemeenschap en haar werkbanken te doen slagen engageert de Vlaamse overheid zich om:

- Een aantal ambtenaren als experts in te zetten voor de Werkgemeenschap.
- Een intendant te benoemen die het werkproces begeleidt.
- Een secretariaat voor de Werkgemeenschap te voorzien.
- Voor de Werkgemeenschap een studiebudget te voorzien dat door de intendant beheerd wordt.

De actiegroepen en burgerbewegingen, en ook de bedrijfswereld hebben een cruciale taak:

- Effectief deelnemen aan het proces van co-creatie en coproductie dat plaats vindt binnen de Werkgemeenschap
- Het aangeven en mee uitwerken van innovaties die burgers of bedrijven kunnen aanbrengen bij het bedenken van oplossingen.
- Het faciliteren van overleg tussen overheid en actiegroepen en burgerbewegingen over de gehele vervoersregio of actiegebied zodat elkeen inspraak krijgt, maar ook de lokaal gerichte actiegroepen bewust maken van de grotere discussies van algemeen belang.
- Het helpen garanderen van transparantie en kritische evaluatie tijdens de ontwikkeling van beleidsvoorbereidende studies, of project-evaluerende taken.

Om bovenvermelde rol te kunnen vervullen is een substantiële verbreding en uitbreiding van de bestaande burgerbewegingen noodzakelijk, ook actievoerders ver buiten de Singel en andere maatschappelijke actoren zoals bedrijven moeten betrokken worden. Ze moeten tevens streven naar een verduurzaming van de samenwerking tussen de actiegroepen en burgerbewegingen.

Antwoord van het District Ekeren:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het district.

60	
Vraag uit:	Antwerpen, wijk Schoonbroek
Vraag aan:	Kabinet schepen Kennis + Lenora
Thema's:	Modal Shift
Vraag:	De modal shift is een prioriteit, er wordt al heel lang gepleit om extra tramlijnen aan te leggen om de gemeenten eventueel via de ring optimaal te verbinden. Gaat dit er ooit van komen?

Antwoord van Lenora:**Masterplan 2020**

In 2000 lanceerde de Vlaamse overheid het **Masterplan voor de mobiliteit in en rond Antwerpen**. Dat plan heeft ambitieuze doelen:

- Het verkeer in en rond Antwerpen moet vlotter, met minder files en sluiptverkeer
- De wegen moeten veiliger worden, zodat er minder ongelukken gebeuren
- De stad en de rand moeten leefbaarder worden voor iedereen.

Het **Masterplan 2020** bevat verbeteringsprojecten voor voetgangers, fietsers, **openbaar vervoer**, schepen, auto's en vrachtvervoer. Het doel is dat tegen 2020 de helft van alle verplaatsingen in de regio met het openbaar vervoer, de fiets of te voet gebeuren.

Onderstaande tabel uit het Masterplan 2020 verduidelijkt welke strategische ingrepen deel uitmaken van het Masterplan Mobiliteit Antwerpen (gedeelte openbaar vervoer).

Modus	Projecten
Openbaar vervoer	
Trams en bussen	Heraanleg Leien en Operaplein
	Ontsluiting van het Eilandje
	Tramlijn Linkeroever-Zwijndrecht
	Tramlijn Merksem-Keizershoek
	Ontsluiting Linkeroever-Noord
	Tramlijn Mortsel – Boechout
	Tramlijn Ekeren
	Tramlijn Deurne – Wijnegem
	Tramlijn Kontich
	Tramlijn Hemiksem
Tramlijn Wommelgem	
	Er wordt rekening gehouden met het aanleggen van aparte tram- en busbanen.
Spoorverkeer voor goederen en personen	Federale bevoegdheid, dus geen specifieke projecten binnen het Masterplan Mobiliteit Antwerpen. Opportuniteiten van het spoorverkeer worden wel meegenomen.

Extra tramlijnen om de gemeenten eventueel via de ring optimaal te verbinden staan niet op de lijst.

Voor wat de Noordrand betreft, staat er een tramlijn naar Ekeren op de lijst. Het was de bedoeling om deze tramlijn door te trekken naar een P&R op Leugenberg.

Maar in Ekeren was de tramlijn niet welkom.

Op 11 oktober nam de Vlaamse Regering (CD&V, SPa en N-VA) de beslissing om de nieuw aan te leggen tramlijn vanuit Antwerpen niet te laten doorlopen tot aan Ekeren maar deze te laten keren aan de Havana site (Luchtbal). Die beslissing kwam er op uitdrukkelijke vraag van het Ekers districtsbestuur (N-VA, Open VLD en CD&V) en van Antwerps schepen voor mobiliteit, Koen Kennis (N-VA). Volgens de partij van districtsburgermeester Koen Palinckx is het laten draaien van de tram aan de P&R Havanasite een garantie voor het niet doortrekken van de tramlijn naar Leugenberg.

Het doortrekken van de tram naar Leugenberg (door of rond Ekeren) is niet afhankelijk van de keerlus op de Noorderlaan maar van de heraanleg van de 'Leugenbergbrug', wat een brug over een spoorweg is.

Ook in Brasschaat was de tram niet welkom. Op korte termijn zijn er geen concrete plannen om de tram door te trekken naar Brasschaat maar maakt een doortrekking wel deel uit van de **mobiliteitsvisie 2020 van De Lijn**. Politiek Brasschaat ziet een tram over het algemeen niet graag komen. Net zoals in Ekeren maakten CD&V, N-VA, Open VLD en het VB er in 2012 een kiesthema van.

Routeplan 2030

Enkele van de pijlers van het Toekomstverbond zijn een 'Vervoersregio Antwerpen' en 'Routeplan 2030'.

Op basis van een aantal workshops met burgerbewegingen en de belangrijkste bovenlokale actoren inzake mobiliteit in de vervoersregio Antwerpen werd een canvas opgemaakt voor het 'Routeplan 2030'. Vermits dit 'Routeplan 2030' verder vorm zal krijgen in de schoot van de 'Vervoersregio' (Werkgemeenschap en Regioraad), is dit canvas **geen bindende tekst maar een leidraad** die de nodige aanzetten geeft.

De afbakening van de **vervoersregio Antwerpen** gebeurde in overleg met het beleidsdomein Omgeving. Volgende gemeenten behoren tot de vervoersregio Antwerpen: Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Kapellen, Stabroek, **Brasschaat**, Schoten, Schilde, Zoersel, Zandhoven, Ranst, Boechout, Lint, Kontich, Rumst, Boom, Niel, Schelle, Aartselaar, Kruikebeke, Hemiksem, Schelle, Hove, Edegem, Mortsel, Borsbeek, Wommelgem, Wijnegem, Zwijndrecht, **Antwerpen**.

De Regioraad zal de Vlaamse Regering een advies geven over het voorstel van Routeplan 2030 en de daaruit voortvloeiende Werkprogramma's. De Regioraad zal in het bijzonder – vertrekkende van het concept basisbereikbaarheid – een visie toevoegen aan het Routeplan 2030 over een samenhangend en **gelaagd netwerk van collectief vervoer**, als ruggengraat voor de ruimtelijke ontwikkeling.

Wat betreft de modal shift, de organisatie van openbaar vervoer met o.a. de verdere uitbouw van het tramnet zal dat voor een deel afhangen van het werk dat door de 'vervoersregio' wordt afgeleverd. De Regioraad kreeg de opdracht om met steun van het departement MOW (mobiliteit en openbare werken) en de Werkgemeenschap tegen het midden van 2018 een Routeplan 2030 op te maken. Lenora volgt dit op en is benieuwd naar de resultaten.

Antwoord van het kabinet van schepen Kennis:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het kabinet.

68	
Vraag uit:	Antwerpen, Schoonbroek
Vraag aan:	Lenora
Thema's:	Burgerinitiatief Lenora
Vraag:	Eerst een actiegroep Leefbare Noordrand, nu een burgerinitiatief LENORA? Wat is het verschil en wat gaan jullie nu eigenlijk doen?

Antwoord van Lenora:

Al vlug na het ontstaan van Lenora werd het duidelijk dat er een berg werk voor de boeg lag om op te komen voor de leefbaarheid in de Noordrand. De enige manier waarop we dit kunnen waar maken is door te kiezen voor dialoog en inspraak, samenwerking en overleg. Een positief gevolg van het Toekomstverbond is dat er een overlegstructuur is gecreëerd waardoor we de mogelijkheid hebben om mee aan tafel te zitten.

Het woord 'actiegroep' wordt al te veel verbonden met actie voeren 'tegen' iets of met een conflictmodel. Lenora wil benadrukken dat we 'voor' iets opkomen, nl. de leefbaarheid in de Noordrand en kiest voor het samenwerkingsmodel om haar punten te realiseren. Daarom dat Lenora zich een burgerinitiatief noemt (we zijn tenslotte ontstaan als een initiatief van burgers).

Zie verder ook het antwoord op vraag 17: Wat gaat Lenora zeggen als het erop aankomt?

88	
Vraag uit:	Antwerpen, Schoonbroek
Vraag aan:	Kabinet minister Weyts + Lenora
Thema's:	Infrastructuur, Liefkenshoektunnel
Vraag:	Worden er rijvakken bijgelegd in de Liefkenshoektunnel?

Antwoord van Lenora:

Voor zover het Lenora bekend is, zullen er geen rijvakken worden bijgelegd in de Liefkenshoektunnel. Noch in het Toekomstverbond, noch in het GRUP 'afbakening zeehavengebied Antwerpen' is er spraken van bijkomende rijvakken in de Liefkenshoektunnel.

Antwoord van het kabinet van minister Weyts:

De vraag werd door Lenora overgemaakt aan het kabinet.